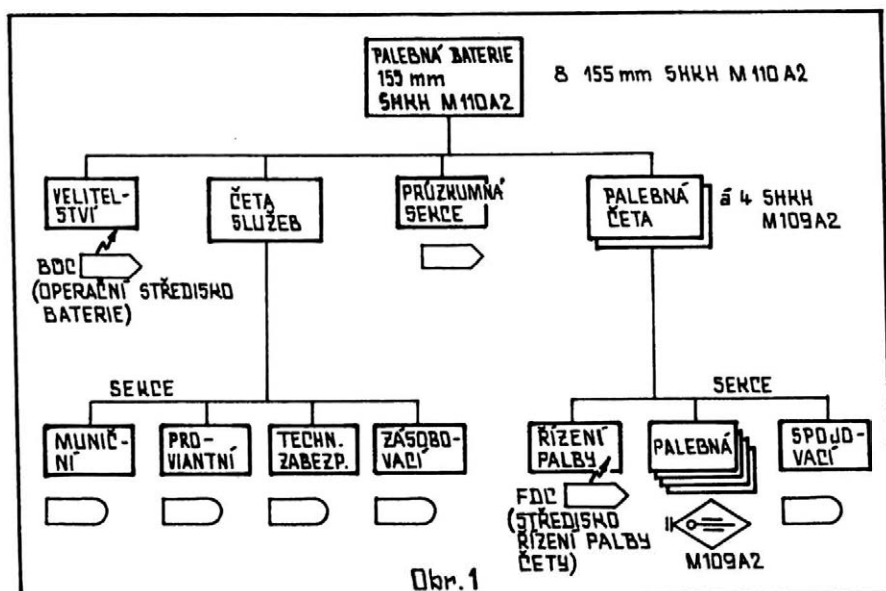

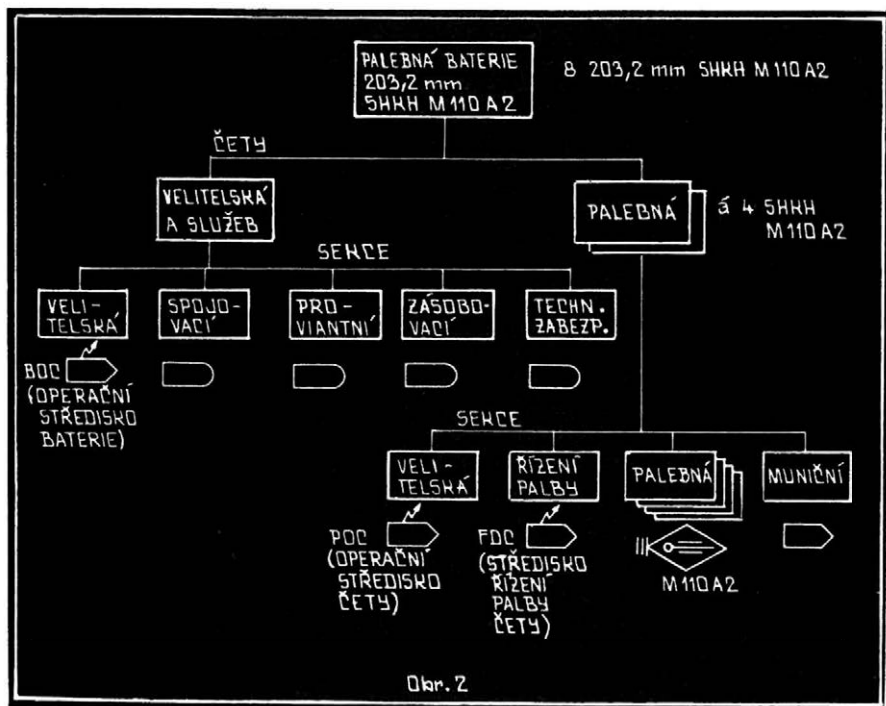
NOVÁ TAKTIKA POLNÍHO DĚLOSTŘELECTVA USA

Velení americké armády považuje polní dělostřelectvo za důležitou součást pozemního vojska a věnuje značnou pozornost vývoji jak nových dělostřeleckých systémů, tak organizační struktury a metod bojového použití dělostřelectva. Cílem je zvýšit palebnou sílu, pohyblivost, efektivitu a nepřetržitou dělostřeleckou podporu mechanizovaných a tankových jednotek v boji i odolnost dělostřelectva na bojišti.

Prvním krokem k dosažení tohoto cíle byla reorganizace dělostřeleckých oddílů a baterií samohybných kanónových houfnic ráže 155 mm a 203,2 mm po předchozím zvýšení počtu hlavních v baterii ze 6 na 8, v oddíle z 18 na 24. Zvýšení počtu palebných prostředků se uskutečnilo bez podstatnějšího zvýšení počtů řídicích, administrativních a týlových orgánů. Nová organizace baterií 155 mm SHKH M109A2 a 203,2 mm SHKH M110A2 – viz obr. 1 a 2.

Zvýšení počtů palebných prostředků, jejich nahuštění v prostoru bojového rozmístění, ale také nové požadavky na dělostřeleckou podporu vojsk vyvolaly potřebu vypracovat novou taktiku použití dělostřelectva, která by zabezpečila efektivní využití

jeho zvýšené palebné síly. Její koncepce byla vypracována odborníky divizního dělostřelectva, převážně 1. obrněné a 8. mechanizované divize, přičemž byla s úspěchem ověřena při cvičeních. V současnosti jsou řešeny nedostatky zjištěné především v oblasti řízení palby a týlového zabezpečení.

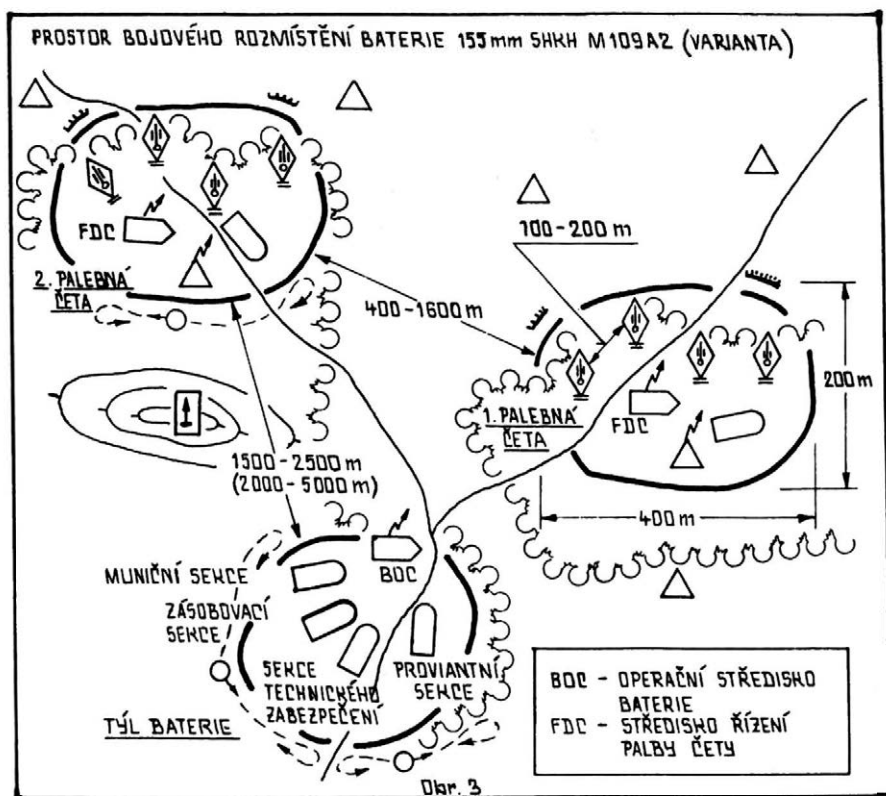
Nová taktika tzv. „rozptýlených baterií“ spočívá v rozdělení baterie po četách na dvě až tři části s jejich rozmístěním ve větším prostoru – viz obr. 3 a 4.

Šířka sestavy baterie je 1200 až 2400 m. Palebné čety působí samostatně a jsou vzdáleny od sebe 400 až 1600 m. Baterijní jednotky technického a týlového zabezpečení (Supply and service) mohou být použity dvojím způsobem.

V první variantě se předpokládá vytvořit tyl baterie z uvedených jednotek a umístit ho samostatně za postaveními palebných čet – viz obr. 3. Zkušenosti ze cvičení svědčí o tom, že optimální vzdálenost tylu od palebných čet může být 1500 až 2500 m. Nevýhodou je větší vzdálenost ramene zásobování a slabá ochrana tylu. Značně výhodná je schopnost samostatných palebných čet rychle měnit svá palebná postavení, tím udržovat styk s podporovanými jednotkami, ale také se pružně vyhnout útokům protivníka.

Ve druhém způsobu je navrženo přidělit části jednotek TTZ palebným četám – viz obr. 4. Tím se zlepši zásobování celé baterie a ochrana týlových jednotek. Na druhé straně se sníží pohyblivost takto posílených palebných čet.

Zvolení vhodné varianty závisí na konkrétních podmínkách na bojišti a úkolech baterie. První varianta bude obvyklejší, u baterií 155 mm SHKH M109A2, u nichž bude

pravděpodobnější častější společná bojová činnost s mechanizovanými i tankovými jednotkami. Jsou pohyblivější a jejich osádky jsou chráněny pancéřováním. Naopak přidělování části týlu palebným četám bude obvyklejší u baterií 203,2 mm SHKH M110A2.

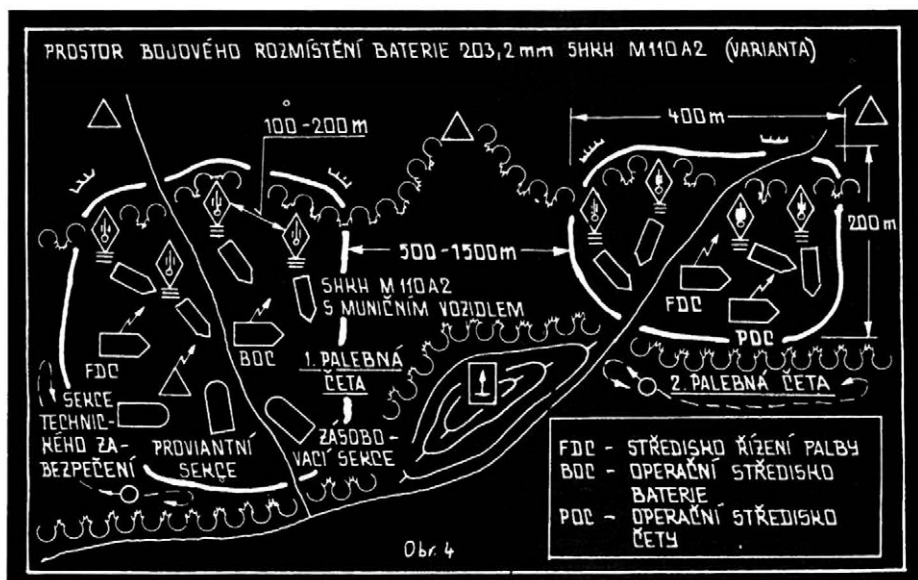
Prostor rozmístění palebné čety bez týlu má šířku 400 m a hloubku 200 m. Jednotlivé houfnice jsou od sebe vzdáleny 100 až 200 m. Vzdálenosti mezi ostatními vozidly čety jsou asi 100 m. V případě, že má palebná četa přidělen týl, zvyšuje se hloubka její sestavy.

Nová taktika předpokládá úplnou samostatnost palebných čet při zaujímání palebných postavení a vedení palby. To baterii umožňuje měnit palebná postavení po četách. Za boje se zpravidla jedna četa přesouvá, doplňuje munici a druhá vede palbu. V rychle se měnící bojové situaci to umožňuje nepřetržitou palebnou činnost celé baterie. V důležitých fázích boje pak vedou obě čety palbu současně. Dělostřelecký oddíl má šest palebných jednotek a v průběhu změny palebných postavení je schopen trvale vést palbu z 12 až 16 hlavních. V širším měřítku, v rámci brigády (divize) to znamená nepřetržitě dělostřelecky podporovat vojska vyšším počtem palebných prostředků, než tomu bylo dosud.

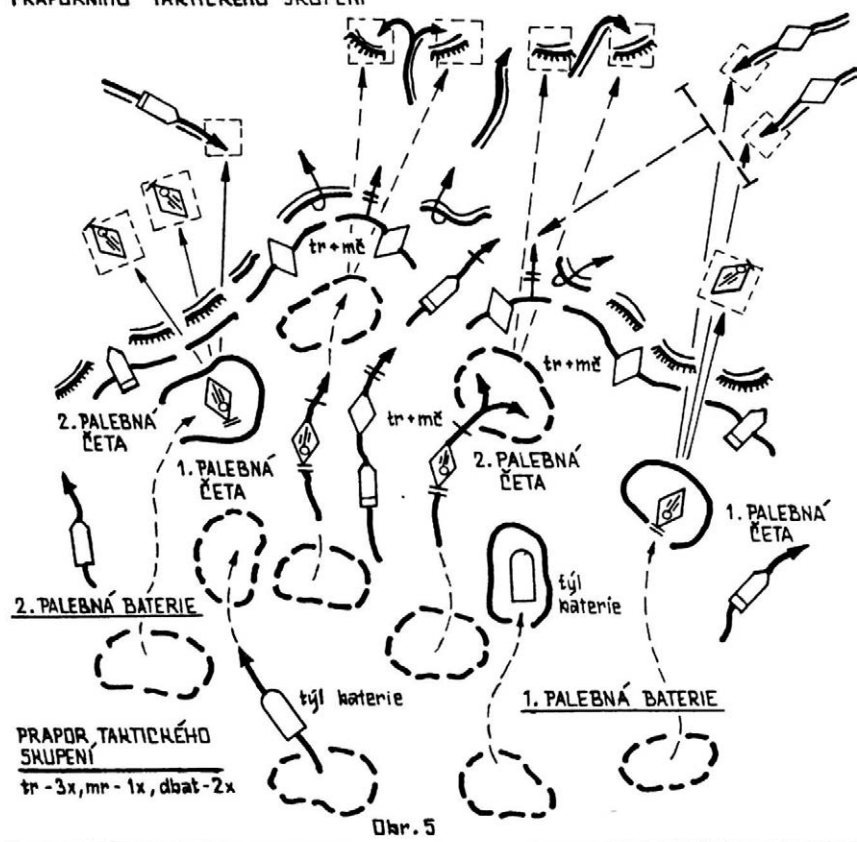
K řízení činnosti za nových podmínek si baterie vytváří **operační středisko baterie – BOC** (Battery Operation Center) ze sil a prostředků velitelství baterie. V praxi to představuje jeden upravený velitelský obrněný transportér M113 a osádkou. BOC přijímá úkoly od **taktického operačního střediska oddílu – TOC** (Tactical Operation Center) a řídí činnost palebných čet. Umísťuje se v týlu baterie nebo u jedné z palebných čet. Palebná četa 203,2 mm SHKH M110A2 si také vytváří **operační středisko čety – POC** (Platoon Operation Center) ze sil velitelství čety. Pokud je BOC umístěno u některé palebné čety, plní současně také úkoly POC. V tomto případě se POC vytváří jenom u druhé palebné čety.

K řízení palby čety je určeno **středisko řízení palby – FDC** (Fire Direction Center). Zřízením operačního střediska baterie se značně snížilo zatížení velitele baterie při řízení palebné činnosti baterie, který se může více věnovat zabezpečování manévru baterie a řízení dalšího nového prvku – **průzkumné sekce** (Scout section). Tato jednotka je vybavena obrněným transportérem M113 a osobním terénním automobilem M998 Hummer. Má za úkol v určeném prostoru (sektoru) v součinnosti s předsunutou skupinou baterie s předstihem vybírat, rekognoskovat, připravovat dvě až tři nová postavení palebných čet i pochodové osy k nim. Palebná postavení jsou volena zpravidla na okrajích lesa, osad, na lesních pasekách s přihlédnutím k úkolu baterie, situaci protivníka, vlastních vojsk, terénu, času, který je k dispozici. Každé palebné postavení se topograficky vyměřuje, určují se v něm postavení jednotlivých houfnic a vozidel. Velitel baterie bude často osobně přítomen při výběru těchto postavení. Na základě rekognoskace velitel baterie plánuje přesun baterie, osobně nebo rádiem řídí velitele čet i týlu (prvního seržanta baterie).

V nařízení pro změnu palebných postavení udává: souřadnice nových postavení, azimuty palby, čas výjezdu předsunuté skupiny, osy přesunu a časy průchodu výcho-

ČINNOST PALEBNÝCH BATERIÍ SHKH M109A2 PŘI DĚLOSTŘELECKÉ PODPŮŘE PRÁPORNIHO TACTICKÉHO SKUPENÍ

zími místy. Údaje o nových postaveních odevzdává průzkumná sekce prostřednictvím operačního střediska baterie palebným četám, které mohou po obsazení postavení a ověření výchozích prvků okamžitě plnit palebné úkoly. Palebné čety se přesunují po samostatných osách, podél nichž se zřizují předsunutá zásobovací místa k rychlému doplnění munice a dalšího materiálu. **Proud palebné čety je veden velitelským vozidlem (M577), následují čtyři houfnicové sekce a proud uzavírá týl.** Délka přesunu palebné čety při změně palebných postavení za normálních podmínek bude zpravidla 1 až 3 km.

K zabezpečení činnosti dělostřelectva je potřebné spolehlivé a utajené spojení. Vyžadování paleb, předávání palebných úkolů a řízení palby je uskutečňováno rádiovým digitálním spojením většinou v pásmu VKV, případně rádiovým fonickým spojením. Linkové spojení je zřizováno pouze uvnitř palebné čety nebo týlu zpravidla při delší činnosti na místě.

Důležitým prvkem zabezpečení je bojové zajištění. Baterie se bezprostředně zajišťuje vlastními silami. Prostory rozmístění jednotlivých částí baterie musí umožňovat kruhovou obranu. Palebná postavení houfnic jsou volena tak, aby houfnice v určených sektorech přehrazovaly nebezpečné přístupy a byly schopny v případě potřeby zabezpečit přímou střelbou ochranu baterie. Před palebnými postaveními jsou zřizována pozorovací (naslouchací) stanoviště. Baterie rozmísťují svá postavení za jednotkami prvního sledu a využívají jejich bojové činnosti k vlastní ochraně. Proti vzdušnému protivníkovi je dělostřelectvo bráněno vlastními PLŘS Stinger a protiletadlovými prostředky vojsk, které podporují.

Hlavním přínosem nové taktiky je schopnost vést pružnou a nepřetržitou podporu dělostřelectva se zvýšenou palebnou silou. Charakteristickým prvkem bojové sestavy jednotek prvního sledu za útoku jsou praporeční taktická skupení. Pro jejich stálou dělostřeleckou podporu se jim mohou přidělovat dělostřelecké baterie 155 mm SHKH M109A2. Toto každé skupení působící na hlavním směru útoku divize může být posíleno až dvěma bateriemi, které postupují po palebných četách za podporovanými jednotkami a plní palebné úkoly podle jejich okamžité potřeby – viz **obr. 5**. Přitom obsazují předem připravená palebná postavení nebo mohou vést palbu za krátkých zastávek. Ve zvláštních případech, např. při podpoře taktického skupení v hloubce obrany protivníka, mohou postupovat za bojovou linií tanků a bojových vozidel pěchoty – viz **obr. 6**. Tehdy zůstává tyl baterie vzadu, s baterií se přesunují jenom obrněná muniční vozidla, která současně plní úkoly bočního a zadního zajištění baterie. Vezená zásoba munice vystačí baterii na 24 až 48 hodin boje.

Nová organizace a taktika umožňuje lépe plnit úkoly jak konvenční, tak jadernou municí. Za podmínek použití jaderných zbraní si jedna palebná četa (nebo obě čety) veze předepsanou zásobu jaderné munice na 2,5t nákladním automobilu, což zvyšuje pohotovost a rychlost vedení jaderných úderů.

Zavádění koncepce použití polního samohybného dělostřelectva americké armády má velký význam pro jeho ochranu před průzkumnými a palebnými prostředky protivníka. Soudobé dělostřelectvo představuje novou kvalitu. V minulosti tvořila baterie

